

Analyse Technocratische wethouder riep verzet volkstuinders zelf op

Groendrama op afroep

Na felle protesten tegen huurverhoging van volkstuinen koos wethouder Marieke van Doorninck (GroenLinks) voor uitstel. Niet voor het eerst heeft ze emoties stevig onderschat.

Michiel Couzy
POLITIEK

Bijna 28.000 digitale handtekeningen, 809 inspraakreacties en honderden emotionele e-mails waren ervoor nodig, maar wethouder Van Doorninck (Ruimtelijke Ordening) maakte deze week de draai: de voorgenomen huurverhoging van de volkstuinen is voorlopig van de baan. De GroenLinkswethouder gaat met de tuinders onderzoeken waar 'hun plannen aansluiten op die van het gemeentebestuur'.

Dat de wethouder de emoties over haar volkstuinenplan zo hoog heeft laten oplopen, is op de Stopera met verbazing gevolgd: "Een stomping plan," oordeelt Diederik Boomsma (CDA). "Mensen zijn de stuipen op het lijf gejaagd," aldus Jennifer Bloomberg-Issa van de Partij voor de Dieren. "Vanuit menselijk perspectief heel kwalijk," zegt Stijn Nijssen (VVD).

En vanuit de coalitie: "De wethouder zit goed fout," aldus Tiers Bakker (SP). De knieval met spijtbetuiging en excuses die Van Doorninck deze week maakte is zelden vertoond.

Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

De Uitvoeringsstrategie Volkstuinenbeleid is een veelomvattend plan over de Amsterdamse volkstuinen, met een aantal omstreden punten. Zo wil het gemeentebestuur kleine delen van de volksparken openstellen voor alle Amsterdammers en hier en daar fietspaden aanleggen. Het belangrijkste knelpunt is de huurverhoging.

Onbereikbaar

Het groen in Amsterdam is schaars, dus waarom zou een klein deel van de volksparken, zo'n 20 procent, niet open kunnen voor alle inwoners van de stad? Dat deel van de plannen is te begrijpen. De huurprijs voor de volkstuinen is volgens de gemeente jaren niet aangepast en bovendien is vernieuwing van de riolering noodzakelijk. Een verhoging van de huur is dan op het eerste gezicht te verdedigen, maar niet als die wegens gelijkschakeling van de vierkantemeterprijs leidt tot een verachtvoudiging voor sommige tuinders. Amsterdammers met een laag inkomen die driehoog-achter wonen, hebben dit stukje groen juist zo nodig.

Van Doornincks intentie om met langlopende contracten meer zekerheid te bieden, kwam vooral door slechte communicatie niet uit de verf. Dat de huurverhoging van bovenaf werd opgelegd, zonder inspraak en overleg, is in strijd met de belofte van de coalitie van Groen-

→ De rust op de volkstuinen werd wreed verstoord door de gemeentelijke plannen.
FOTO RUUD VAN ZWET

Marieke van Doorninck
Wethouder van Ruimtelijke Ordening voor GroenLinks weet met haar beleid nogal eens fel verzet te organiseren.

Links, D66, PvdA en SP om werk te maken van democratisering in de stad.

De wethouder dacht eerst het 'alomvattende beleid' vast te stellen, om daarna pas de exacte huurverhoging te berekenen. Op de vraag naar de hoogte, kwam ze met gemiddeld 25 procent. Tuinders sloegen aan het rekenen en schrokken zich rot van de extremen; op een aantal tuinen zou de huur verveelvoudigen. "Dat percentage was onvoldoende onderbouwd," erkende Van Doorninck.

De mensen die het aangaat niet meenemen in plannenmakerij kenmerkt een technocratische benadering. Zo organiseerde de wethouder haar eigen verzet in de stad en in de raad, ook in de coalitie. Haar partij GroenLinks kreeg in de gaten dat het debat in de raad pijnlijk zou worden voor de partij, die tegenover haar eigen achterban zou komen te staan.

Antenne

Uiteindelijk snapte Van Doorninck dat niet alleen het maatschappelijke, maar ook het politieke draagvlak ontbrak. Daar komt bij dat het progressieve gemeentebestuur in zijn maag zit met nog zo'n gevoelig dossier: de sluiting van bibliotheken in de stad. Er moest iets gebeuren, ruim een jaar voor de verkiezingen.

Van Doorninck, hoewel ervaren in de politiek, lijkt vaker geen goede antenne te hebben voor wat er leeft in de stad. Zo liet ze bewoners van IJburg stevig schrikken toen hun buurt eerder

deze maand tevoorschijn kwam op een lijst van mogelijke plekken voor windmolens. Het gaat om niet meer dan een inventarisatie, alles is nog mogelijk, maar dat was Van Doorninck vergeten uit te leggen. Ze slingerde de lijst de wereld in, waardoor de protesten aanzwellen en de wethouder alweer 0-2 achterstaat.

Bij de uitvoering van het nieuwe erfpachtstelsel volgt ze weliswaar de regels van haar voorganger Eric van der Burg, maar doet ze weinig voor huizenbezitters die dit jaar kapitaal extra kwijt zijn voor hun overstap.

Toen Van Doorninck deze zomer aankondigde dat restaurant PLeek weg moest van het NDSM-terrein, omdat – regels zijn regels – het tijdelijke contract afliep, had ze niet in de gaten wat voor een populaire plek dit is voor veel Amsterdammers. Uiteindelijk moest de raad via een motie PLeek redden. En Van Doorninck? Die stond opnieuw te boek als bureaucraat die vooral naar de regels kijkt.